N° 19. 1856.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 12 Februarij.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags. Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, op den dag der uitgave.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte of doodbekendmakingen enz.; van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

Editie van maandag avond 8 ure.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 11 februarij.

Wij vernemen dat de stoomboot Zeeland, vroeger dienst doende in het veer tusschen deze gemeente en Rotterdam, in publieke veiling te Rotterdam op den 5 dezer is verkocht aan den heer Fop Smit voor ƒ 14,550.

De loting voor de nationale militie is in de hoofdplaatsen der verschillende militie-kantons voor dit jaar door den commissaris des konings in Zeeland bepaald, als volgt: te Middelburg 25, Vlissingen 26 en Veere 27 februarij; voorts te Kortgeen op den 1, Zierikzee 3, Brouwershaven 4, Tholen 6, Goes 8, Kapelle 10, Hulst 12, Axel 13, Yzendijke 15 en Sluis 17 maart, op alle dagen des morgens ten tien ure.

Zaturdag avond heeft een 18jarig jongeling binnen deze gemeente zich, door ophanging aan een boom, op de wandeling nabij de veersche barrière, van het leven beroofd.

In weerwil van onmiddelijk aangebragte genees- en heelkundige hulp, waren alle pogingen tot opwekking der levensgeesten vruchteloos.

Men meldt ons uit Goes van 10 februarij:

§ Heden morgen omstreeks drie ure werden de ingezetenen door het geluid der klok verontrust. Denkende dat er brand was ontstaan, liep het volk te hoop naar de markt, om daar de nog erger tijding te vernemen dat eene belangrijke doorbraak aan den dijk in den Wilhelminapolder was ontstaan, en men voor het behoud van het Goessche sas zeer beducht was. Gelukkig, hoe erg de zaak ook zij, waren deze geruchten overdreven, want volgens eenige thans ingewonnen berigten komt de zaak hierop neder. Aan de zoogenaamde oude slurf tot den Wilhelminapolder behoorende en westwaarts van het sas gelegen, woont de aannemer Fukken. Een zijner zoons, varensgezel van beroep, moest ten twee ure vertrekken en bespeurt tot zijnen niet geringen schrik, dat de vuurbaak of lantaarn met het magazijn van dijks-materialen waren verdwenen en het water tot bij de woning stroomde. In weinige oogenblikken redde men de draagbare have en zag toen ook de woning in het water verdwijnen en wegvallen.

Belangrijk is deze val zeker, daar bij verderen voortgang de eigenlijke Wilhelminapolder gevaar zou loopen. Over eene breedte van naar gissing 100 ellen, is de dijk weg en het gerucht loopt dat er nog aanhoudend val plaats heeft. Tot op dit oogenblik is men er niet in geslaagd het gat te digten, hoewel op de gedane uitnoodiging en omroeping vele werklieden zich er heen hebben begeven, om hulp aan te brengen; de plaatselijke waterschaps-autoriteiten zijn mede op de plaats des gevaars.

Nadere berigten bevestigen het bovenstaande. De toestand schijnt nog altijd te verslimmeren en bij den val van het water heden middag zijn meer dan 300 vierkante ellen grond bezweken. Men vreest dat het op handen zijnde laag watergetij nog meer verwoesting zal te weeg brengen. De hoofd-ingenieur is op het werk aangekomen en eenige schuitjes met dijksmaterialen liggen bij den val. Wel onderrigte personen verzekeren dat ook andere gedeelten van den dijk, oostwaarts op, door het water ondermijnd zijn.

Het werk geschiedt overigens met de meeste orde en met vleit zich met stil weder het gevaar spoedig geheel te boven te zijn.

Men verneemt dat op de aanbevelingslijst voor de betrekking van griffier door de arrondissements-regtbank te Zierikzee zijn geplaatst als kandidaten de heeren: 1. mr. P. Alvarez van Diggelen, griffier bij het kantongeregt te Heinkenszand; 2. mr. A. F. C. Phaff, substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Gorinchem, en 3. W. Borrendamme, substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Zierikzee.

Den 1 dezer had te Ellemeet een treurig ongeluk plaats. Zekere Bolle, boerenarbeider aldaar, had het ongeluk van den wagen te storten, met het gevolg dat een der wielen over zijn hoofd liep. Een en een vierde uur daarna was hij een lijk.

Misbruik van sterkendrank was weder de middelijke oorzaak van dit ongeval.

Den 3 dezer zijn uit die gemeente 2 huisgezinnen en uit de gemeente Kerkwerve 1 huisgezin naar Noord-Amerika vertrokken.

In de omstreken van Hulst circuleert een adres ter onderteekening door kiezers van leden voor de tweede kamer der staten-generaal, waarbij aan deze verzocht wordt de gemeenten Hontenisse en Ossenisse bij het nieuwe kiesdistrict IJzendijke te voegen, de gemeenten uit het voormalig 4de district, die bij het ontwerp te dier zake bij het kiesdistrict Middelburg gevoegd zijn, mede aan IJzendijke toe te voegen, en daarentegen de gemeenten Axel, Hoek, Neuzen en Zaamslag aan het kiesdistrict Goes toe te voegen, als komende deze in aard, godsdienst, zeden en gewoonten beter met elkander overeen dan eenig ander gedeelte van Zeeuwsch-Vlaanderen; om de gemeenten van het eiland Noordbeveland bij Middelburg te voegen, en eindelijk om in plaats van IJzendijke, Sas van Gent de hoofdplaats van het nieuwe hoofd-kiesdistrict te doen worden.

Men schrijft uit Groede dat op den 2 dezer aan de tweede kamer is verzonden een adres, gelijk aan die uit Vlissingen en Middelburg, tegen het voorstel van wet tot splitsing van het thans bestaande kiesdistrict Middelburg.

× Het is van algemeene bekendheid dat sedert de invoering van de wet van 24 september 1849, Staatsblad no. 47, de verslagen van de handelingen der staten-generaal eene ongemeene uitgebreidheid en naauwkeurigheid hebben verkregen. Deze verslagen zijn uitmuntende bronnen voor hen, die zich met de parlementaire geschiedenis van ons vaderland willen bezig houden. Om echter van deze kolossale stukken een gewenscht gebruik te maken, is een goed en uitvoerig register een eerste vereischte. Zoodanig register bestaat voor de jaargangen sedert 1853, maar ontbreekt aan de vroegere van af 1847; men verneemt daarom met genoegen dat de daartoe bevoegde commissie uit de staten-generaal de noodige maatregelen heeft genomen om in deze leemte te voorzien en ook over de vroegere jaren een dergelijk register te doen vervaardigen.

× Men verzekert uit eene goede bron dat er in navolging van andere landen ook tusschen Nederland en Japan een tractaat is gesloten; zoo wij wel onderrigt zijn wordt bij dit tractaat het eiland Decima, als stapelplaats voor den gouvernements-handel aan de Nederlanders afgestaan. Van de goederen worden geene regten geheven dan wanneer zij te Nagasagi worden ingevoerd, waar de Nederlanders echter vrij mogen rondgaan. Overigens worden aan ons de zelfde regten verzekerd als aan de meest begunstigde volkeren.

Naar men verneemt heeft het Z. M. dezer dagen behaagd, op de daartoe aan hoogstdezelve overgelegde voordragten van de commissien van administratie over de gevangenis te Leyden, Woerden, Hoorn en Leeuwarden, aan ruim zestig personen, allen vroeger in militaire dienst geweest zijnde, en ten gevolge van verschillende misdrijven, tot onderscheiden straffen veroordeeld, thans in de hiervoren genoemde gevangenissen zich bevindende, en welke door hun gedrag als ijver, daartoe in aanmerking hebben kunnen worden gebragt, een afslag van eenige maanden op de door hen respectievelijk te ondergane gevangenisstraf te verleenen.

Den 6 dezer heeft de arrondissements-regtbank te Assen uitspraak gedaan in de zaak van den procureur mr. J. A. Willinge Gratama, redacteur, drukker en uitgever van de Provinciale drentsche en asser courant, beschuldigd door den heer J. F. Zijlker, lid van de tweede kamer der staten-generaal, van lasterlijke aantijgingen in genoemd blad. De heer Gratama is veroordeeld tot drie dagen cellulaire gevangenis, ƒ 50 boete en de kosten van de procedure. Vermoedelijk zal noch het openbaar ministerie noch de veroordeelde in deze uitspraak berusten.

Benoemingen en besluiten.

Bij Zr. Ms. besluit van den 30 januarij is de heer J. F. van den Broek, te Parijs, benoemd tot consul-generaal der Nederlanden in Frankrijk.

— Het heeft Z. M. behaagd bij besluit van 1 dezer den heer A. Goldberg, te Amsterdam, te erkennen als consul-generaal van Nieuw-Grenada in de Nederlanden.

— Men verneemt dat het Z. M. den koning behaagd heeft, den heer A. A. van de Kasteele, directeur van het Koninklijk kabinet van zeldzaamheden te 's Gravenhage, te benoemen tot ridder der orde van de Eikenkroon.

Marine en leger.

† Volgens partikulier berigt uit Batavia, is de kapitein ter zee J. Spanjaard, kommandant van Zr. Ms. stoomschip Amsterdam, den 8 dec. a. p. te Batavia aangekomen, benoemd tot kommandant van Zr. Ms. fregat Palembang, mede aldaar gestationeerd, van verdere mutatien was niet gemeld.

— De état-major van Zr. Ms. stoomschip Phoenix, dat met 21 dezer in dienst zal komen, bestaat uit de luitenants ter zee 1ste klasse F. R. Toe Water, kommandant, en J. J. B. de Jonge Oudraat, eerste officier; de luitenants ter zee 2de klasse D. H. Buys, jhr. N. A. Holmberg de Beckfelt en A. F. R. E. baron van Haersolte van den Doorn; officier van gezondheid 2de klasse H. Evertse; officier van administratie 2de klasse J. J. F. A. Elders.

— Van nonactief is geplaatst op Zr. Ms. stoomschip Sindoro de luitenant ter zee 2de klasse W. F. H. Cramer, ter vervanging van den luitenant ter zee 2de klasse A. F. R. E. baron van Haersolte van den Doorn.

— Bij het ministerie van marine is met de laatste overlandmail berigt ingekomen van eene welgelukte expeditie tegen de zeeroovers, door Zr. Ms. stoomschepen Suriname en Admiraal van Kingsbergen, onder bevel van de luitenants ter zee 1ste klasse W. A. de Gelder en J. Osti.

Bij die expeditie is straat Malo, waar nog nimmer eenig schip was doorgevaren, door de stoomschepen Celebes en Kinsbergen, benevens de schoonerbrik Lansier en eenige kruisbooten, gepasseerd, en zijn vervolgens verscheidene baaijen, waarin de roovers tot dus ver eene veilige schuilplaats vonden, onderzocht. Den 26 october is de flotille, door straat Sappi teruggekeerd zijnde, te Macassar aangekomen. Nadat de daartoe noodige toebereidselen gemaakt zouden zijn, zouden nu Kalatoea, Sumbawa, de golf van Salin enz. onderzocht worden.

— Van Singapore wordt van 20 dec. ll. geschreven, dat Zr. Ms. schooner Sylph, naar Batavia bestemd, den 8 october met verlies van fokkenmast en andere schade te Pulo baai (Benkoelen) is binnen geloopen, en groote reparatie onderging.

— Door den minister van oorlog zijn de vereischte bevelen uitgevaardigd aan de onderscheidene kommanderende officieren van de verschillende wapenkorpsen van het leger, om de miliciens, behoorende tot de ligting der nationale militie van den jare 1851, het paspoort uit te reiken.

Verschillende berigten.

Bij de mededeeling dat de Haarlemsche courant haar tweede eeuwfeest gevierd heeft, voegt de londensche Publisher's circular de opmerking, dat de beroemde Macaulay de eerste jaargangen dier courant voor zijne geschiedenis van Engeland onderzocht heeft.

— Het aantal personen die in 1855 de algemeene tentoonstel-

ling te Parijs bezocht hebben bedraagt 4,533,464, waaronder 3,626,934 bezoekers der tentoonstelling van nijverheid, en 906,530 van het paleis van fraaije kunsten. De ontvangsten hebben 2,941,668 franken bedragen.

— Rome telt tegenwoordig 177,461 inwoners, waaronder 36 bisschoppen, 1226 priesters, 2213 monniken en andere geestelijke personen, 1915 nonnen en 687 seminaristen. De verhouding der geestelijken tot de inwoners is dus 1 op de 35.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags ten 12 ure,
7 februarij 1856.

Datum.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer. bij 0°	Thermometer C.	Betrekkelijke Vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen.	Laagste temperat. en verschil met de hoogste.		Aanmerkingen.
3	Oost.	4	766.9	0.6	0.95	4.78	0.0	-0.7	+2.5	dik van mist.
4	Zuid.	8	765.3	1.4	0.83	4.60	0.0	-0.9	„0.5	bijna helder.
5	Zw.t.W.	6	767.8	5.0	0.90	6.23	0.0	0.6	„4.4	ligt bewolkt.
6	Z.t.W.	7	765.4	6.8	0.82	6.39	0.0	3.9	„2.9	„
7	Zw.t.Z.	7	758.6	9.6	0.97	9.01	3.0	6.5	„3.4	betrokken.
8	Zw.t.W.	7	765.8	10.0	0.98	9.24	36.5	7.8	„2.2	„
9	Z.t.W.	3	765.0	9.1	0.83	7.39	0.8	6.6	„3.8	bijna helder.

Staten-Generaal.

Tweede kamer. — Zitting van 7 februarij.

In de zitting van heden zijn ingekomen: 1. een wets-ontwerp tot goedkeuring van artikelen van een tusschen Nederland en Oostenrijk gesloten handels- en scheepvaartverdrag; 2. het verslag van den staat der hooge-, middelbare en lagere scholen over 1854; 3. het verslag van het beheer der geldmiddelen over 1853 en 1854, en den staat van 's rijks schatkist op 1 januarij 1855; zijnde het eerste naar de afdeelingen en de beide laatste respectievelijk aan commissien, ten fine van onderzoek, gezonden.

De commissie tot onderzoek der geloofsbrieven van de heeren Vegelin van Claerbergen en Meeussen, gekozen in de hoofdkiesdistricten Sneek en Breda, heeft, bij monde van den heer Dirks, daaromtrent verslag uitgebragt en de toelating dier heeren voorgesteld, zoodra door hen de bij de grondwet gevorderde eeden zullen zijn afgelegd, met welk voorstel de kamer zich vereenigd heeft.

De commissie van rapporteurs voor het wets-ontwerp betrekkelijk de tucht op de koopvaardijschepen heeft haar eindverslag dienaangaande uitgebragt, zijnde beslist dat de openbare behandeling van dat wets-ontwerp nader zal worden vastgesteld.

Thans is aan de orde de beraadslaging over het voorstel van den heer van Hoëvell, tot het houden eener enquête omtrent de aanbesteding der levering van muntplaatjes voor de koperen pasmunt voor Nederlandsch Indië.

De heer Blaupot ten Cate zegt, dat hij het voorstel zal ondersteunen, niettegenstaande zijn voorstel, met den heer Dullert gedaan, letterlijk hetzelfde was en toen door hen is ingetrokken, omdat uit de aanneming der motie van den heer Elout gebleken was, dat de stemming der meerderheid tegen de enquête was, doch niet omdat hij zoodanige enquête overbodig rekende, welke hij, integendeel, in 't belang der regering zelf acht te zijn.

De heer Sloet tot Oldhuis is voor eene enquête en gelooft, dat de minister te ver gegaan is, in zijn ijver om de belangen der schatkist te bevorderen; hij verlangt niemand te beschuldigen, maar vraagt alleen licht.

De heeren van Bosse en van Zuylen van Nyevelt hebben het voorstel tot enquête ondersteund.

De heer van Golstein heeft in het breede dat voorstel bestreden, en het ongrondwettige, alsmede het doellooze betoogd.

Z. Exc. de minister van justitie zegt, dat het hem, na al het gehoorde, voorkomt dat thans in deze discussie eene geheele andere rigting aan het voorstel wordt gegeven, dan in de woorden daarvan ligt opgesloten. Onderscheidene sprekers toch, die voor het onderzoek waren, hebben op den voorgrond gezet, dat noch de eerlijkheid, noch de goede bedoelingen der betrokken ministers in twijfel werden getrokken. Het onderzoek zou dus slechts strekken over het meerdere of mindere beleid van den betrokken minister. En nu vraagt Z. exc. of daarover het onderzoek kan loopen. Omtrent dit onderzoek geeft Z. exc. de volgende vier punten in overweging, als: 1. het voorstel ligt buiten de grenzen eener parlementaire enquête; 2. het is in strijd met de meest positieve bepalingen onzer wetgeving; 3. het kan geene uitkomst opleveren; 4. het is een bron van hoon en diffamatie. Ten slotte wijst Z. exc. op de verschillende perioden van het leven van den voorsteller der enquête (den heer van Hoëvell). „Gij zijt, geloof ik, aan de hoogeschool geweest, gij waart leeraar te Batavia, gij hebt [illegible] zoodanig uw ontslag gevraagd en verkregen; bij herhaling zijt gij geroepen om lid van deze kamer te worden." En nu [illegible] de minister, of, als men een van die epoques nam en het [illegible] ret, des voorstellers vijanden op te roepen om tegen hem te getuigen, of de heer van Hoëvell dan zou meenen [illegible] geheel ongeschonden zou afkomen? De minister zou [illegible] niet gelooven, als men een deel van zijn leven nam, [illegible] vijanden opriep om tegen hem te getuigen, zonder in [illegible] te zijn daartegen op te komen. — Neen, het onderzoek dat men vraagt en waartegen Z. exc. met zijn geheele ziel is, zou heillooze uitkomsten hebben. Het gevolg zal zijn, dat niemand meer met gerustheid eenige staatsbetrekking zal kunnen aanvaarden.

De heer Groen van Prinsterer meent, dat hier alles beheerscht wordt door de vraag: of het voorstel tot enquête niet op de exceptie van niet-ontvankelijkheid moet behoort te worden afgewezen, omdat de zaak reeds door de kamer beslist is; zij heeft zich door de aanneming der motie van den heer Elout tegen het houden eener enquête verklaard.

De minister van kolonien heeft eene vraag, door den heer van Bosse gedaan beantwoord, en ten slotte gezegd dat hij zich beijveren zal de zaak zoodanig te leiden, als het meest met het belang eener goede, spoedige uitvoering der indische muntwet overeenkomt.

De heer Dullert zegt dat hij geen reden heeft om, ten gevolge der intrekking van zijn voorstel tot enquête, nu af te keuren, wat hij en vroeger en nu noodzakelijk geacht heeft. Hij noemt de beschuldigingen op tegen het voorstel gemaakt, en meent dat ze zoo zijn ongrondwettig en doelbetreffend.

De heer van der Linden handelt eerst over de exceptie van niet-ontvankelijkheid, door den heer Groen opgeworpen. Hij wijst op den loop der discussie in december jl. Hij beantwoordt de verschillende argumenten des ministers, en geeft ten slotte te kennen, dat hij voor de enquête is, omdat nog zoo menig duister punt is overgebleven.

Zitting van 8 februarij.

De heer Meeussen legt, als nieuw benoemd lid, in handen des voorzitters de gevorderde eeden af en neemt zitting.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslagingen over het voorstel van den heer van Hoëvell, tot het instellen eene enquête omtrent de aanbesteding der levering van koperen plaatjes voor de pasmunt in Nederlandsch Indië.

De heer van Bosse dankt den minister van kolonien voor het gegeven antwoord op zijne vragen.

De heer L. D. Storm was voornemens voor het voorstel te stemmen. Hij is dit nog, maar de minister heeft het onderzoek dat verlangd wordt, genoemd eene bron van hoon en diffamatie tegen den minister. Spreker is niet in staat daartoe mede te werken.

De heer Elout van Soeterwoude geeft te kennen dat de niet ontvankelijkheid niet betreft de eerste enquête maar de tweede nadat de eerste was ingetrokken. Hij blijft er voorts bij, dat het hier geldt eene handeling van administratieven aard, waarover de kamer geen regt heeft eene enquête in te stellen.

De heer Thorbecke gaat de aanmerkingen die gemaakt zijn na: a. de kamer is niet bevoegd tot deze eene enquête in te stellen; b. dat het geen onderwerp tot enquête was; c. dat de ministeriele verantwoordelijkheid daar was om genoegzaam gewaarborgd te zijn.

De tweede klasse van redenen was helaas aan persoonlijke consideratien ontleend, als: a. aan het persoonlijk belang der aannemers; b. aan de vrees om eenige smet op de ministers te doen kleven; c. omdat de enquête door de oppositie wordt ondersteund, en hierbij verlangde men eene enquête naar de bedoelingen der oppositie, terwijl de voorstanders der enquête van geene bedoeling van wien ook gesproken hebben. Al die redenen hebben op hem den indruk gemaakt, dat de strekking is om van de eigenlijke vraag, welke het hier geldt, af te leiden. Spreker komt nu tot de zitting van gisteren: 1. wat betreft de rede van den minister van justitie; 2. die van kolonien, en 3. geeft hij eenig antwoord aan den heer Groen van Prinsterer. De slotsom van zijn onderzoek is, dat de enquête in 's lands belang is.

De minister van justitie is bereid gevolg te geven aan de uitnoodiging van den heer Storm, omdat hij overtuigd is dat een onderzoek tot niets anders zou leiden dan zoo als hij gisteren aanduidde. Zijne exc. beantwoordt nu den heer Dullert en herhaalt dat het eerste punt van enquête betreft eene forfaiture, en dat het tweede moet leiden tot eene burgerlijke actie. Zijne stelling is, en hij zet die nader uiteen: eene enquête moet niet betreffen het administratief gedrag van een minister of ambtenaar, dit is buiten de bevoegdheid der kamer, en de wet nopens het regt van enquête is niet geëigend tot zoodanig onderzoek. Het betreft hier de appreciatie over het meerder of minder beleid eens ministers, en dit behoort aan den koning. Als de wet nopens het regt van enquête daarop van toepassing ware, dan moest die wet aan de ministers ook de middelen van verdediging geven, en moesten zij niet, zonder dat de ministers verhoord worden, de vijanden over hen kunnen laten oordeelen. Nu zegt men wel dat in ieder geval de kamer de commissie benoemt, maar wij redeneren hier in de vooronderstelling dat de meerderheid zich het voorstel tot enquête heeft toegeëigend. Alzoo zal die commissie zijn in den geest van het voorstel. En nu heeft de betrokken minister geen regt tot wraking der getuigen. Deze worden gehoord buiten zijne tegenwoordigheid, en hij kan geene tegengetuigen inbrengen. Dit noemt zijne exc. eene inquisitie, een veemgerigt. Als men op het oog had achteloosheid, dan had men dit in het voorstel moeten nederleggen, en ook dan zoude blijven gelden wat hij gezegd heeft omtrent de waarborgen, welke de minister zou hebben. Hij vreest geen onderzoek. Hij wil bloot staan aan elk onderzoek. Hij zal dit niet schroomen, mits hij het regt hebbe, zijne vijanden te wraken, om bij het onderzoek tegenwoordig te zijn, en, als het noodig is, tegenbewijs te leveren.

Nog voeren het woord de heeren Groen van Prinsterer en Thorbecke, alsmede de voorsteller, de heer van Hoëvell. De laatste heeft bij zijne rede drie hoofdpunten behandeld, als: 1. de bitterheden en insinuatien tegen zijn persoon gerigt; 2. de exceptie van niet-ontvankelijkheid, en 3. de gronden aan het voorstel zelf ontleend. Het eerste punt heeft hij in twee deelen gesplitst, de aanvallen van den muntmeester en zijne brochure en die van den minister van justitie. — Omtrent het eerste zeide hij onder anderen, dat zoo die aanvallen ooit verschoonbaar waren, dit hier het geval zou wezen, daar de muntmeester tot de teleurgestelde speculanten behoort. En wat aangaat den minister, verklaarde hij onder anderen dat hij zich gaarne aan eene commissie van enquête zou onderwerpen, omdat zoodanige commissie niet alleen vijanden maar allen kan hooren.

Daarop werd eene discussie gehouden over de vraag of in het gedane voorstel, ook door iemand eenige verandering zou kunnen worden voorgedragen, en zulks naar aanleiding van eene motie van den heer Dommer van Poldersveldt, om bij de vier door den heer van Hoëvell gedane vragen nog deze te voegen: „5. Welke regelen worden in het algemeen gevolgd bij de aanbestedingen voor het rijk, en bestaat er deswege eenvormigheid bij de verschillende departementen van algemeen bestuur?"

Welk voorstel door den heer van Hoëvell gevoegd werd bij het zijne, dat daarop met die bijvoeging in stemming gebragt en verworpen werd met 37 tegen 17 stemmen.

Voor hebben gestemd de heeren: van der Veen, Blaupot ten Cate, Reinders, van Bosse, Westerhoff, Hoynck van Papendrecht, Storm, Anemaet, van Zuylen van Nyevelt, Dullert, Thorbecke, van Eck, Sloet tot Oldhuis, van der Linden, van Hoëvell, Dommer van Poldersveldt en Strens.

Zitting van 9 februarij.

In deze zitting hebben de beraadslagingen plaats gehad over de conclusie van het rapport der commissie op de nadere van regeringswege ingezonden inlichtingen op het adres van A. de Rooy te 's Gravenhage, wegens de inlijving van zijn zoon bij de nationale militie.

Die conclusie strekte om de kamer te doen besluiten het rapport der commissie te verzenden aan de ministers van oorlog en van binnenlandsche zaken, met de verklaring dat, „naar haar oordeel, de wet ten opzigte van A. W. de Rooy verkeerd is toegepast, en met verzoek van mededeeling der te nemen maatregelen van herstel."

In den loop der breedvoerige behandeling dezer zaak, waaraan deel namen de heeren Storm van 's Gravesande, Schimmelpenninck van der Oije, van Goltstein, van Nispen van Sevenaer, Thorbecke, Groen van Prinsterer, van Rappard, Mackay, van der Linden, van Lynden, van Akerlaken, van Heiden Reinestein en de minister van binnenlandsche zaken, stelde de heer van Rappard de volgende motie voor: „De kamer, gehoord het verslag der commissie, verklaart zich niet te vereenigen met het voorstel in het verslag bevat, doch in aanmerking nemende dat er verschil van gevoelen bestaat over de toepassing eener wettelijke bepaling, en het wenschelijk is dat deze zaak in nadere overweging worde genomen, ook ten einde bij de te verwachten wet op de nationale militie alle twijfel worde weggenomen, besluit dit verslag te verzenden aan de ministers van oorlog en van binnenlandsche zaken."

De heer van Akerlaken gaf in overweging om, in stede van de in de conclusie der commissie voorkomende woorden „met de verklaring dat naar haar oordeel" enz., te lezen de woorden: „met de verklaring dat, naar haar oordeel, de wet te dezen opzigte verkeerd wordt toegepast, en met verzoek van mededeeling van hetgeen te dezer zake nader door de regering zal worden gedaan."

De conclusie van het rapport der commissie werd met 33 tegen 14 stemmen, de daarop voorgestelde verandering van den heer van Akerlaken met 30 tegen 18 stemmen verworpen, terwijl de motie van den heer van Rappard met 27 tegen 21 stemmen aangenomen werd.

De kamer heeft nog in deze zitting besloten dat op aanstaanden donderdag, des voormiddags ten 11 ure, zullen aanvangen de beraadslagingen over:

1. het voorstel van den heer Rochussen tot het instellen eener enquête omtrent het misbruik van sterken drank;

2. de wets-ontwerpen tot naturalisatie van L. Meijer en zeven anderen, en

3. het wetsontwerp tot nadere vaststelling van het eindcijfer van het Vde hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1855.

De heer van Bosse heeft namens de commissie tot onderzoek van zeven in hare handen gestelde rekeningen daaromtrent rapport uitgebragt, zullende over de daarbij voorgestelde conclusie nader beslist worden.

Gemeenteraad van Zierikzee.

Zitting van den 7 februarij.

Voorzitter mr. Fokker, afwezig mr. Can ongesteld, en de leden van der Grijp en mr. van Dongen.

De notulen van 17 en 28 januarij worden gelezen en goedgekeurd.

Het nieuw benoemde lid M. G. Mulock Houwer, wordt door den secretaris binnengeleid, legt in handen van den voorzitter de vereischte eeden af, en neemt na, op de gelukwensching van dezen geantwoord te hebben, zitting.

De voorzitter geeft mededeeling van de executie aan eenige raadsbesluiten gegeven, alsmede van 2 missives van gedeputeerde staten, eene houdende goedkeuring eener af- en overschrijving, en eene houdende idem op een onderhandschen koop voor 50 ellen gronds, uit 400 ellen, ten behoeve der gazfabriek. Burgemeester en wethouders deelen mede dat bij eene nadere naauwkeurige opname, zoowel door den aannemers als de commissie van fabricage eenstemmig is geoordeeld dat het volstrekt noodig is, het geheele stuk aan te koopen, dat de eigenaar bereid is dat stuk af te staan tegen ƒ 600; na discussie verleent de raad, onder approbatie van gedeputeerde staten en de door den koning te verleenen goedkeuring, aan burgemeester en wethouders magtiging tot aankoop van dien grond.

De voorzitter berigt dat burgemeester en wethouders, ingevolge de in de vorige vergadering verleende authorisatie met de firma L. J. Enthoven en comp. eene overeenkomst gesloten hebben, waarbij deze aangenomen hebben voor de som van ƒ 56,200 aan de gemeente te leveren eene fabriek, geschikt tot exploitatie der steenkolen-gazverlichting; hij vraagt namens burgemeester en wethouders authorisatie om in het contract nog eene verandering te brengen ten aanzien der dikte van het plaatijzer voor den gazometer, welke verandering eene vermindering van ƒ 400 zoude geven; die authorisatie wordt verleend.

Wordt door burgemeester en wethouders voorgesteld en door den raad goedgekeurd een adres aan den koning ten einde de voor de gazverlichting noodige concessie te erlangen.

Op voorstel van burgemeester en wethouders wordt besloten onder goedkeuring van gedeputeerde staten af- en over te schrijven uit onvoorziene uitgaven op administratiekosten plaatselijke belastingen ƒ 56,67½.

Idem om uit den post voor straatverlichting, te betalen ƒ 20 voor het branden van twee lantaarns gedurende 1855 bij de landingsplaats der stoomboot, aan de directie derzelve.

Daarna wordt de vergadering gesloten.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 9 februarij. In de zitting van het lagerhuis op eergisteren avond heeft de heer Baillie van de regering de overlegging gevraagd der correspondentie, die gevoerd is met de pruissische regering betreffende de aanwerving van troepen en de arrestatie van den engelschen consul te Keulen. Lord Palmerston heeft dit formeel geweigerd.

De heer Layard heeft vervolgens verklaard, dat hij de regering zou interpelleren betreffende den staat van het engelsche leger in de Krim.

In de zitting van het hoogerhuis heeft de regering eene nederlaag geleden, daar de motie van lord Lyndhurst, betreffende het verleenen van het levenslange pairschap aan den baron Wensleydale, met eene meerderheid van 33 stemmen is aangenomen.

— In de gisteren avond gehouden zitting van het lagerhuis heeft de heer Cobden het ministerie geïnterpelleerd ter zake van de anglo-amerikaansche kwestie en het overleggen der daarover gewisselde stukken. Lord Palmerston antwoordde op deze interpellatie, dat de engelsche regering het aanbod had gedaan om de kwestie betreffende het traktaat van 1850 aan de scheidsregterlijke uitspraak van derden te onderwerpen, doch dat het kabinet van Washington dit aanbod heeft onbeantwoord gelaten. Met betrekking tot de in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika volbragte werving voor het britsche vreemdenlegioen, verdedigde de eerste minister dezen maatregel, en gaf aan de vergadering de toezegging, dat de briefwisseling over deze aangelegenheid gevoerd, aan het parlement zal worden overgelegd. Lord Palmerston verklaarde ten slotte, dat de regering geene met 's lands waardigheid overeenkomende poging onbeproefd laat, om de uitbarsting van een oorlog, met de daaraan verbonden rampen, voor beide landen te voorkomen.

— The morning post beweert in een artikel dat Engeland en Frankrijk aandringen op eene schadeloosstelling voor de oorlogskosten ten gunste van Perzie.

In de city hoopt men volgens The times, als een gevolg der parijsche conferentie op eene schadeloosstelling van anderen aard. Weinigen weten aan welke voorwaarden elke te Sint Petersburg handeldrijvende vreemdeling thans onderworpen is, en zelfs russische ministers hebben ze voor ongeloofelijk gehouden. Het blad somt daarna eenige dier beperkende voorwaarden op, en eindigt met de hoop, dat de conferentie te Parijs zal trachten daaraan een einde te maken.

— Volgens The globe zal Sardinie op de conferentie te Parijs vertegenwoordigd worden door den heer de Cavour en den markies de Villamarina. De heer d'Azeglio is verpligt geweest dit gezantschap te weigeren uit redenen van gezondheid. Sardinie zal dus in dit opzigt gelijk staan met Oostenrijk en de andere staten.

Rusland.

St. Petersburg 6 februarij. De grootvorst Konstantijn beijvert zich zeer om onze zeemagt, welke in de laatste twee jaren zulke zware verliezen heeft geleden, zooveel mogelijk te herstellen. Als beginsel is aangenomen om voortaan geene andere oorlogschepen te bouwen dan stoomschepen, en wel schepen met schroefstoomvermogen.

Graaf Orloff, welke zich naar Parijs begeeft om ons rijk bij de conferentie te vertegenwoordigen, is Alexis Feoderovitz, dezelfde welke in 1840 onze troepen in den Bosphorus heeft gekommandeerd en door zijne omzigtigheid en welberadenheid destijds tweespalt tusschen de westersche mogendheden heeft verhoed. Hij gaat door voor de handelwijze van prins Menchikoff te Konstantinopel te hebben afgekeurd.

Spanje.

Madrid 8 februarij. De heer Bruil heeft zijn ontslag genomen als minister van financien, en is als zoodanig vervangen door den heer Santa-Cruz.

— Blijkens zijne handelingen is het spaansche gouvernement niet langer beducht dat de openbare orde in Burgos en Arragon door carlistische of republikeinsche woelingen zal gestoord worden, en heeft het alzoo in die provinciën den staat van beleg opgeheven, bij een besluit der koningin, hetwelk in de Gaceta de Madrid van den 5 dezer uitgevaardigd is.

Het dagblad voegt daarbij, dat deze maatregel waarschijnlijk eerlang tot Catalonie uitgebreid zal worden.

Duitschland.

Weenen 8 februarij. De Wiener Abendzeitung deelt mede dat de keizerin van Oostenrijk in gezegende omstandigheden verkeert.

— De oostenrijksche voorstellen betrekkelijk de oostersche kwestie zijn gisteren bij den bondsdag te Frankfort ingediend en zonder discussien naar de committés verzonden.

— Het protocol hetwelk den 1 dezer alhier namens Engeland, Frankrijk, Oostenrijk, Turkije en Rusland onderteekend is, luidt woordelijk aldus:

„Tengevolge van de toetreding hunner respectieve hoven tot de vijf voorstellen, vervat in het hierbij gevoegde stuk, onder den titel van ontwerp van praeliminairen, zijn de ondergeteekenden, na hetzelve krachtens de daartoe ontvangen magtiging geparapheerd te hebben, overeengekomen dat hunne gouvernementen ieder gevolmagtigden benoemen zullen, die, voorzien zijnde van de noodige volmagt om tot het onderteekenen der formele vredes praeliminairen over te gaan, eenen wapenstilstand en een definitief vredesverdrag zullen sluiten. De gezegde gevolmagtigden zullen zich binnen drie weken na heden, of zoo mogelijk eerder, te Parijs moeten vereenigen."

Frankrijk.

Parijs 9 februarij. De Moniteur berigt dat thans definitief tot gevolmagtigden van het koningrijk Sardinië bij het parijsche vredes congres zijn benoemd graaf Cavour, voorzitter van den sardinischen ministerraad, en markies de Villamarina, gezant van koning Victor Emanuel bij keizer Napoleon.

— De stoomboot Carmel is te Marseille van Konstantinopel aangekomen met tijdingen van den 31 en uit de Krim van den 29 januarij, met nieuws van weinig belang.

— Een van de parijsche dagbladen welke zich niet met de thans in Frankrijk bestaande orde van zaken vereenigd hebben, L'assemblée nationale, heeft nu eene waarschuwende berisping van het gouvernement ontvangen wegens het overnemen van een artikel, hetwelk reeds een paar weken geleden in een parijsch maandschrift gestaan had en door een van Frankrijks aanzienlijkste mannen en meest geachte schrijvers, den prins A. de Broglie geschreven was. Dat artikel is vooral tegen het dagblad L'univers gerigt, laakt deszelfs bittere en hartstogtelijke polemiek over godsdienstzaken, en geeft tevens te kennen dat het een voordeel der parlementaire staathuishouding is aan de discussie een beter terrein en nuttiger rigting te geven.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van den 24 januarij langs den gewonen weg ontvangen, zouden de punten, waaromtrent men in de conferentien tusschen de ministers der porte en de gezanten der mogendheden overeengekomen was ter verbetering van den toestand der christenbevolking in Turkije, en welke alsnu aan den grooten raad onderworpen moesten worden, op het volgende nederkomen: vrijheid van godsdienstoefening voor alle gezindheden, onder bescherming van de overheid. Bevoegdheid om overal in het turksche rijk nieuwe kerken te bouwen, en oude te herstellen, onder inachtneming der bestaande administratieve voorschriften, met uitdrukkelijke bepaling dat deze laatste nooit tot geene weigering kunnen leiden. Afschaffing der misbruiken bij het bestuur der patriarchaten van de onderscheiden gezindheden. Toelating der christen onderdanen tot alle burgerlijke en militaire bedieningen. Toelating van niet mohammedaansche leerlingen in de militaire en andere kweekscholen des rijks. Hervorming der plaatselijke raden in alle steden des rijks. Vestiging in alle belangrijke plaatsen van gemengde regtbanken, om uitspraak te doen in geschillen tusschen muselmannen en christenen, en tusschen christenen van verschillende gezindten. Toelating der christenen als getuigen voor de turksche regters.

Voorts zoude in beginsel aangenomen zijn dat de christenen voortaan bevoegd zouden zijn om vaste goederen in het turksche rijk te bezitten; dit punt zou echter bij eene afzonderlijke overeenkomst moeten geregeld worden.

Ofschoon de gevolmagtigden der porte ter conferentie geen zwarigheid gemaakt hadden om deze, en andere punten van minder aanbelang te bewilligen, twijfelde men echter of zij bij den grooten raad, welks leden ten deele tot de streng-turksche partij behooren, wel volkomen bijval zouden vinden.

— De Moniteur behelst een berigt uit Dschiddah van 13 december ll., betrekkelijk den opstand die eenigen tijd geleden in een gedeelte van Arabie, en wel in het landschap Hedschaz uitgebroken is, ten gevolge van de maatregelen der turksche overheden tegen den slavenhandel. Uit dat berigt blijkt dat de turksche troepen zonder moeite in de oproerige landstreek doorgedrongen en weder meester van Mecca geworden zijn.

Parijs 10 februarij. In den Moniteur van heden ochtend wordt een keizerlijk decreet medegedeeld waarbij de senaat en het wetgevend ligchaam tegen 3 maart worden bijeengeroepen.

De generaal Bosquet is tot senateur benoemd uit aanmerking van de uitstekende diensten, door hem gedurende den oorlog in het oosten bewezen.

Zeetijdingen.

Middelburg 11 februarij.

Eergisteren is te Vlissingen binnengekomen van Engeland met steenkolen, de hollandsche schooner *Clemens*, gezagvoerder I. van Eyk, en van die plaats derwaarts verzeild, de hollandsche schooner *Dolphyn*, gezagvoerder H. Bowbyes.

— Op den 8 dezer arriveerde ter reede van Veere, als bijlegger de engelsche schooner *Bel*, gezagvoerder John Lowery, van Hull naar Antwerpen bestemd, met koolteerpek. Gisteren is het schip naar zijne bestemming opgezeild.

Handelsberigten.

Meekrapprijzen.

Rotterdam 11 februarij.

Heden werd minder geveild. Voor best goed werd ƒ ½ hooger besteed.

Graanmarkten.

Amsterdam 11 februarij.

Tarwe onveranderd. Gerst prijshoudend.

Raapolie op zes weken ƒ 49¾. Lijnolie op zes weken ƒ 37¼.

Koolzaad (april) 99½ p. vl.

Rotterdam 11 februarij.

Tarwe, rogge, zomer gerst, paardeboonen en erwten 20 cent lager. Overigens onveranderd.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 11 februarij.

Nederland.	Werkelijke schuld	2½ pct.	63¼
	dito dito	3 〃	—
	dito dito	4 〃	—
	Handel maatschappij	4½ 〃	130
Rusland.	Oblig. bij Hope & co.	5 〃	101⅛
	dito dito 1828/1829	5 〃	—
	Certific. dito 1840	4 〃	81¼
	dito bij Stieglitz	4 〃	80½
	dito dito 1854	5 〃	88¼
	Certific. van inschrijving	6 〃	—
Spanje.	Oblig. nieuwe stukken	1 〃	23¼
	Binnenlandsch	3 〃	37⅛
Oostenrijk.	Oblig. metalliek	5 〃	75⅝
	dito	2½ 〃	38⅜
	dito nieuwe betaalbaar Amst.	5 〃	82 7/16
Belgie.	Certific. bij Rothschild	2½ 〃	51¾
Portugal.	Obligatien	3 〃	43½
Spanje	Amortisable schuld		6½
Rusland.	Oblig. bij Stieglitz (nieuwe)		89½
Oostenr.	Oblig. nationale	5 pct.	77¾

Beurs van Londen, 9 febr. ten 12 ure. Consols 91⅛.

Beurs van Weenen, 8 febr. (Slotprijzen.) Metalliek. 5 pct. 82¼.

Beurs van Parijs, 9 febr. (Slotprijzen.) 4½ pct. compt 96. — 3 pct. 72,75.

Mengelwerk.

De vredes voorwaarden.

Het engelsche tijdschrift The economist vergelijkt de voorwaarden, door den czaar in mei 1855 verworpen, met de concessie thans door Rusland gedaan, en trekt er het gevolg uit dat de tweejarige worsteling zoo geheel onvruchtbaar niet is geweest, en dat de aanmatigingen van Rusland wel degelijk zijn verminderd.

Bij de weener conferentien, zegt het blad, eischten wij dat Rusland zijne oorlogsvloot in de Zwarte zee tot een bepaald aantal schepen, voldoende ter verdediging zijner kusten maar niet sterk genoeg om Turkye te bedreigen, zou beperken, en er werd met geen enkel woord gesproken van het afbreken van forten of het verbod om oorlogshavens te bezetten. Deze eisch werd echter door den czaar uit de hoogte verworpen als een inbreuk op zijne souvereiniteit, en de onderhandelingen werden dien ten gevolge afgebroken. Nu stemt Rusland toe om geene oorlogschepen, een paar kleine kustvaarders uitgezonderd, in de Zwarte zee te houden, vergunt dat er consuls in de zeeplaatsen zullen worden toegelaten *om* voor de nakoming dezer bepalingen te waken, en belooft bovendien geene oorlogshavens in die zee te zullen in stand houden.

Te Weenen eischte het *om* alleen met Turkye over het aantal schepen, die beide mogendheden in de Zwarte zee zouden mogen houden, te onderhandelen, en verwierp de inmenging der *andere oorlogvoerende partijen te dezen opzigte* geheel. Nu stemt het, er echter in toe dat over dat punt ook met de andere mogendheden zal worden onderhandeld en dat het een onderdeel van het algemeene verdrag zal uitmaken.

Volgens de weener voorstellen, zouden de Donau-vorstendommen als vroeger door hospodars geregeerd worden, en de eenige wijziging was dat *het protectoraat* van Rusland door een protectoraat van de vijf mogendheden zou worden vervangen. Eene verandering die weinig te beduiden had en die gelijk de uitkomst zou bewezen hebben, niets zou afdoen, daar het protectoraat inderdaad alleen door Oostenrijk en Rusland als de aangrenzende staten zou zijn uitgeoefend geworden, die met weinig moeite zich omtrent die zaak zouden hebben verstaan op eene wijze voor de beide landen misschien zeer voordeelig maar uiterst schadelijk voor de vorstendommen en voor den sultan hunnen souverein. Nu echter zal het protectoraat van Rusland geheel vervallen. De Donau-vorstendommen ontvangen eene organisatie die overeenkomt met de wenschen, de behoeften en de belangen der bevolking, en de nieuwe instellingen, waaromtrent men het gevoelen der inwoners inwinnen zal, zullen door de contracterende magten worden erkend en door den sultan als uit zijne souvereine magt voortvloeijende, worden ingevoerd. Geen staat zal het regt bezitten onder welk voorwendsel ook

omzigten met het inwendig beheer der vorstendommen te bemoeijen. Zij zullen een stelsel mogen aannemen dat met hun geografieschen toestand in verband staat, en geene hinderpalen zullen mogen worden in den weg gelegd om te beletten dat hun grondgebied zoodanig versterkt wordt, als zij in het belang van deszelfs verdediging tegen vreemde aanranding noodig achten."

De vrije vaart op den Donau en de opheffing der onwettige en schandelijke beletselen die Rusland, in strijd met de tractaten en met het doel om den handel van Odessa te bevoordeelen, daaraan in den weg lag, was een der hoofdredenen van den oorlog. Bij de onderhandelingen te Weenen werd om het gewenschte oogmerk te bereiken, het, vrij onvoldoende middel voorgesteld, dat aan eene commissie door de europesche magten benoemd, het toezigt over de vaart zou worden opgedragen. Rusland zou ook daarin stem hebben, en deszelfs positie bragt noodzakelijk mede dat die stem vrij overwegend zou wezen. In andere woorden aan Rusland zou voornamelijk zijn opgedragen voor iets te zorgen dat met zijn eigen belang in strijd was. Nu echter wordt de zaak op eene andere wijze geregeld, door namelijk de Donau-monden aan de porte, aan wien men dezelve in 1829 heeft ontwrongen, terug te geven en van Rusland zoodanig gedeelte van Bessarabie te eischen dat het met Moldavie vereenigd den linker Donau-oever geheel vrij zal maken en Rusland geen enkel voorwendsel zal kunnen aanvoeren, om zich met de vaart op de rivier in te laten. In dien afstand van grondgebied heeft Rusland toegestemd, en voor de eerste maal in de nieuwere geschiedenis wil het afstand doen van wat het vroeger roofde, en deze omstandigheid zou bovengenoemde voorwaarde tot de gewigtigste van allen maken indien zij dat ook uit zich zelve niet reeds was.

Wanneer wij hier nog bijvoegen dat de czaar bovendien ten opzigte van sommige ondergeschikte zaken, zoo als het niet herbouwen van Bomarsund, aan de wenschen der geallieerden schijnt te zullen toegeven, moeten wij verklaren dat de aangenomen voorwaarden voldoende bewijzen dat Rusland de meerderheid der geallieerden erkent. Wij mogen er volkomen te vreden mede wezen en ze als een overwinning beschouwen, indien wij in aanmerking nemen dat de beide eerste veldtogten, hoezeer roemrijk genoeg, niet zoo beslissend zijn geweest als wij wel gewenscht hadden; dat Rusland, hoewel merkelijk uitgeput en bedreigd door de nieuwe reusachtige toerustingen der verbondenen, nog niet overwonnen is; dat Sebastopol slechts voor de helft is genomen; dat de Krim nog verdedigingsmiddelen genoeg bezit; dat onze verliezen zoo wel als die der Russen groot zijn, en eindelijk dat onze Oostzee-vloot tot heden nog maar weinig verrigt heeft tegen de geduchte vestingwerken die de nadering tot de russische hoofdstad verdedigen. Alles nagaande schijnt het dat de czaar minder toegeeft aan wat reeds gedaan is, dan terugtreedt voor hetgeen ongetwijfeld gebeuren zal indien de oorlog blijft voortduren.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENSTEN.

Tusschen Middelburg en Rotterdam.

Uren van vertrek in Februarij.

Van Middelburg	Van Rotterdam
Woensdag 13 's morg. 6 ure.	Donderd. 14 's morg. 11,30
Vrijdag 15 „ 7,30	Zaturdag 16 „ 5,30
Zondag 17 „ 9,30	Dingsdag 19 „ 6 ure.
Woensdag 20 „ 11,30	Donderd. 21 „ 8,30
Vrijdag 22 „ 6	Zaturdag 23 „ 8,30
Zondag 24 „ 6	Dingsdag 26 „ 8,30

Van Middelburg op Zierikzee en Bergen op Zoom (Tholen).

Uren van vertrek in Februarij.

Van Middelburg	Van Tholen
Vrijdag 15 's morg. 6 ure.	Zaturdag 16 's morg. 5,30
Maandag 18 „ 9	Dingsdag 19 „ 8 ure.
Vrijdag 22 's midd. 12	Zaturdag 23 „ 11
Maandag 25 namidd. 1,30	Dingsdag 26 's midd. 12

Van Middelburg op Antwerpen.

Uren van vertrek in Februarij.

Van Middelburg	Van Antwerpen
Woensdag 13 's morg. 4 ure.	Donderd. 14 's morg. 4,30
Woensdag 20 „ 10,30	Donderd. 21 „ 11 ure.

Weldadigheid.

Middelburg, den 11 februarij 1856.

De Vereeniging tot het bezoeken der armen maakt dankbare melding voor de ontvangst der volgende giften, als: den 6 dezer bij den heer M. Volkrijk Liebert ƒ 6, — en den 9 dezer een vierde in de zuivere opbrengst der loterij van vrouwelijke handwerken ƒ 259,88½.

De directie der vereeniging,
VAN REIGERSBERG VERSLUYS, voorzitter.
N. VERHULST Wz., penningmeester.

Middelburg, den 11 februarij 1856.

De commissie Loon voor werk te Middelburg maakt dankbare melding van de ontvangst der aanzienlijke som van ƒ 519,77, zijnde de aan haar toegekende helft uit de zuivere opbrengst der loterij van vrouwelijke handwerken en ten huize van den heer P. de Maret Tak bezorgd.

De commissie voornoemd,
Namens dezelve,
A. M. CRAMER, voorzitter.
HUBERTUS REKKER, secretaris.

Veere, den 10 februarij 1856.

Diakenen bij de hervormde gemeente te Veere maken bij deze dankbare melding van twee muntbiljetten ieder ad ƒ 50, — no 181 en 598, op heden voormiddag, bij de godsdienst-oefening in de collecte gevonden, waarvan een met 't opschrift „collecte diaconie," en het andere „buitengewone bedeeling diaconie," welke giften bij de benarde omstandigheden, waarin de fondsen van gemelde diaconie verkeeren, zeer te stade komen.

Diakenen voornoemd,
E. GEILL.
C. H. J. GROUW.

Advertentiën.

Wij betuigen bij deze onzen hartelijken dank voor de blijken van deelneming, ons betoond bij het vieren onzer **Vijf-en-Twintigjarige Echtvereeniging.**

Vlissingen, J. P. LAERNOIS en
den 11 Februarij 1856. N. M. E. LAERNOIS,
geb. DAENIS.

Voorspoedig bevallen van eene Dochter C. A. GASINIET geliefde Echtgenoot van

Assen, J. W. CALLENFELS.
den 6 Februarij 1856.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen Zoon, N. J. ABELS, geliefde Echtgenoot van

Vlissingen, J. P. VAN DONGE.
den 10 Februarij 1856.

Heden beviel van eene welgeschapene Dochter M. P. HARTHOORN, geliefde Echtgenoot van

Middelburg, J. H. SOMON.
den 11 Februarij 1856.

Den 7 dezer overleed te Amsterdam onze geliefde Zuster en Behuwdzuster R. P. SCHMIDT, geb. LUYTJES, in den ouderdom van 40 jaren.

Uit aller naam,
M. C. VAN DER SLUYS.

Op den negenden Februarij 1856 is binnen 's Gravenhage overleden Mejonkvrouw WILHELMINA GERARDINA LOUISE VERBRUGGE, hartelijk geliefde Zuster van

Mr. M. VERBRUGGE.

Heden overleed alhier, na vier smartvolle weken, onze hooggeschatte Vader JAKOB ZACHARIAS RISCH, in den ouderdom van bijna 61 jaren.

Wij die voor [illegible] maanden weenden bij het graf van eene der beste Moeders, staren nu met weemoed op het zielloos overschot van hem, die door allen die hem kenden om zijn edel, menschlievend karakter bemind werd; zij alleen zullen kunnen beseffen wat wij in dien Vader te betreuren hebben. Alleen de hope op een zalig wederzien en herkennen aan gene zijde der graven — dit alleen kan ons, bij den zwaren last van dubbelen rouw, doen berusten in den wil van Hem in wiens hand onze adem is en bij wien al onze paden zijn.

Groede, Uit aller naam,
den 7 Februarij 1856. F. D. J. RISCH.

Wij wenschen de zaken op den zelfden voet voort te zetten onder de Firma GEBROEDERS RISCH, *hopende met het zelfde vertrouwen vereerd te worden, dat den Overledene zoo ruimschoots ten deele mogt [illegible].*

Heden overleed alhier, na eene langdurige sukkeling, mijn geliefde Echtgenoot ADRIAAN BORGHSTIJN, in den ouderdom van omtrent 43 jaren.

Vlissingen, E. ANDRIESSEN,
den 8 Februarij 1856. Wed. A. BORGHSTIJN.

Eenige en algemeene kennisgeving.

Gevoelig over de bewijzen van deelneming na 't onverwacht overlijden onzer geliefde Moeder MAATJE SUURMOND, Wed. JAN JANZE, op den 11 Januarij jl., betuigen wij bij deze onzen welmeenenden dank.

Middelburgs Ambacht, J. DE WOLF.
den 11 Febr. 1856. J. JANZE.

Ondergeteekenden betuigen door deze hunnen hartelijken dank voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van hun oudste Kind, MARIA CORNELIA.

Middelburg, PR. LOOIS.
den 11 Februarij 1856. E. LOOIS,
geb. DE WOLFF.

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

DEPARTEMENT MIDDELBURG.

Vergadering op Woensdag den 13 Februarij 1856, des avonds ten zeven ure precies. **Introductie van Dames.** — Verslag Spaarbank enz.; Voorlezing, Bijdrage.

Het Bestuur over de Godshuizen te Middelburg zal op Woensdag den 13 Februarij 1856, des middags ten 12 ure, in het Gesticht no. 1 (Gasthuis) te Middelburg, ten overstaan van den Notaris D. J. VAN DER HORST SERLÉ en Getuigen, in het openbaar

VOOR AFBRAAK,

onder nadere goedkeuring, verkoopen: de

GEBOUWEN VAN 'T VOORMALIG SIMPELHUIS,

staande tegen-over het Gesticht no. 2, sectie A no. 99, aan de zijde van de Heerengracht, binnen Middelburg.

De Voorwaarden van Verkoop liggen voor een ieder ter lezing in het Gesticht no. 1 en ten Kantore van den Notaris bovengemeld.

De Notaris A. KAKEBEEKE Jz. zal op Donderdag den 28 Februarij 1856, des morgens om 10 ure, in het Gemeentehuis te **Waarde**, ten verzoeke van ADRIANA DE JONGE, Weduwe van HUBREGT VAN DE VREDE, mitsgaders de Erven van wijlen MARINUS VAN DE VREDE, na bekomen Regterlijk bevel, publiek ter verkoop presenteren:

EENE HOFSTEDE

staande op het Dorp van Waarde, met de nombre van 27.84.72 Ellen **Hof, Boomgaard, Wei- en Zaailanden**, en zulks in 23 Perceelen. Alles breeder bij Biljetten omschreven.

Informatien zijn intusschen op aanvraag te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris en de Verkoopers te Waarde.

Een **BURGERHUIS met Mei te Huur,** staande op de Spuibrug, E 82. Te bevragen bij den Eigenaar.

TWEE WERKPAARDEN te Koop bij A. FILIUS, te Arnemuiden.

BIERBROUWERIJ: DE ROOS.

De ondergeteekende, Eigenaar geworden zijnde van de **Bierbrouwerij** genaamd de **Roos**, staande binnen **IJZENDIJKE**, en van heden af de functie als Bierbrouwer uitoefenende, beveelt zich minzaam aan Heeren Herbergiers, Particulieren en verdere Begunstigers, onder belofte van prompte en goede bediening.

IJzendijke, den 11 Februarij 1856. J. A. WIJSSELS.

Een Smidsknecht, Vuurwerker, liefst een jonge Kerel, benoodigd op de Werf **de Volharding.**

Een bekwame Bakkersknecht benoodigd tegen Mei, bij de Wed. NORTIER te Oostburg. Adres met franco Brieven of in Persoon bij dezelve Weduwe.

De Prijzen der warme **Berlijnsche VILTPANTOFFELS** zijn thans in het **Depot-Verkoophuis** zoo goedkoop gesteld, dat zij voor een ieder toegankelijk zijn. Mooije en soliede soorten zijn daar voorhanden. De Kindergrootten loopen van no. 1 tot no. 6, — Meisjes van no. 7 tot no. 11, — Vrouwen van no. 12 tot no. 16, — Mans van no. 17 tot no. 20. Dit zijn de originele Fabrieknommers. Wij maken hiervan melding, om dat sommige onzer buitenlandsche Correspondenten de manie hebben het hoogste nommer van de Kinder- bij de Meisjesgrootte te plaatsen en zoo vervolgens tot de Mansgrootte, die dan met een nommer vermeerderd wordt, waardoor hun een niet te verwerpen voordeel te beurt valt: Heeren Winkeliers gelieven daarop te letten.

Fijne **Speelkaarten** met het Verkoophuis-Etiquet, 17½, 20, 25 cents; mindere soort, ook goed schuivende Kaarten met het zelfde Etiquet, 10, 12½, 15 cents. Zindelijk en zuinig brandende Patent **Waskaarsen**, SCHAKEL's voordeelige **Vuurmakers**, nieuw en goedkoop Tontelkoord, Wind-Lucifers, Nachtpitten in de beste soorten, Nachtlampjes, **Voetzakken, Waterstoven.**

WIL'S Tinctuur tegen het springen en rood worden der Huid, tegen Winterhanden en koude in de Voeten.

J. ALEXANDRE's Galvannized **Gutta-Percha Pens** die zeer elastisch zijn en nooit roesten, in Gutta Percha Doosjes, fine, middle en broadpoints.

J. ALEXANDRE's Electro-Galvanische **Penhouders**, tegen Schrijfkramp, Handjicht, Knubbeljicht enz.

Diverse **Stalen Schrijfpennen** in alle soorten.

Metalen Leijen in fijne wit-houten Lijsten, voor School- en Winkelgebruik, Boodschapleitjes enz. Ze zijn ligt en sterk.

Stempelpersen met Cachet en Stempelplaat, zeer gemakkelijk en handig.

Mooije **Inktkokers** voor Lessenaars, **Perry's Inkt** voor Stalen Pennen, Blaauwe, Violet en Roode Inkt in platte Kruikjes. Met eigen pit brandend **Zegellak.**

Radir Gummi om Inktschrift even als Potlood uit te vegen, zonder dat het Papier vlooit als het weer beschreven wordt. Linialen, Potlooden, Passerdoozen, Fantaisie-Briefpapier en Enveloppes in Etuis, Teekendoozen, Porceleinen Leijen, Schrijfmappen, Portefeuilles, Schrijfcassetten, Nieuwzilveren Brievenwegers en Potlooden met Brievenwegers.

Krachtspanners van Gom-élastiek voor Gymnastische Oefeningen, zeer doelmatig voor allen die zittende bezigheden en weinig beweging hebben, om de spieren te oefenen, gezondheid en ligchaamskrachten te onderhouden.

Voordeelige **Parapluies.**

Reiskoffers, Spoorwegmanden, Couriertasschen, Hoedendoozen, Wandelstokken.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.